

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 3.12.2008
KOM(2008) 823 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Východní partnerství

{SEK(2008) 2974}

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Východní partnerství

1. VÝVOJ SITUACE

Evropská unie má bytostný zájem na tom, aby její sousední země na východní hranici byly stabilní, měly odpovědnou správu věcí veřejných a hospodářsky se vyvíjely. Současně naši partneři ve východní Evropě a na jižním Kavkazu usilují o posílení vztahů s EU. Politika Unie vůči nim musí být proaktivní a jednoznačná: EU tyto partnery silně podpoří v jejich úsilí o sblížení s EU a poskytne jim nezbytnou podporu v oblasti provádění odpovídajících reforem, a to prostřednictvím zvláštního východního rozměru v rámci Evropské politiky sousedství¹.

Za posledních 15 let došlo v zemích, které na východě sousedí s EU, k zásadním změnám. Od uzavření dohody o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a východními partnery² jsou tyto partneři postupným rozšiřováním geograficky blíže EU a prostřednictvím reforem podporovaných evropskou politikou sousedství se EU přiblížily i politicky a ekonomicky. EU má vůči partnerům rostoucí odpovědnost a musí jim pomoci řešit politické a hospodářské výzvy, kterým čelí, a podpořit jejich úsilí o užší vazby. Nastala doba ke změně ve vztazích s těmito partnery, a to bez ohledu na cíle jednotlivých zemí, pokud jde o jejich budoucí vztahy s EU.

Evropská Rada na svém zasedání ve dnech 19.–20. června 2008 vyzvala Komisi, aby připravila návrh „Evropského partnerství“, a zdůraznila potřebu diferencovaného přístupu, který respektuje povahu Evropské politiky sousedství jako jednotného a soudržného politického rámce. Na svém mimořádném zasedání dne 1. září 2008 Evropská rada v reakci na potřebu jasnějšího signálu závazku EU po konfliktu v Gruzii a jeho širších souvislostech požádala o urychlení této činnosti.

2. AMBICIÓZNĚJŠÍ SPOLUPRÁCE

Stávající sdělení obsahuje návrhy pro východní partnerství. Toto partnerství by mělo obsahovat trvalé politické poselství, zejména solidaritu Evropské unie, a dále podporovat demokraticky a tržně orientované reformy a konsolidaci jejich státní suverenity a územní integrity. To přispívá ke stabilitě, bezpečnosti a prosperitě EU, partnerů a dokonce celého

¹ http://ec.europa.eu/consumers/rights/cons_acquis_en.htm.

² Východními partnery (nebo „partnery“) se pro účely tohoto sdělení rozumí země východní Evropy a jižního Kavkazu, na které je zaměřena evropská politika sousedství: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavská republika a Ukrajina.

kontinentu. Východní partnerství bude prováděno souběžně se strategickým partnerstvím EU s Ruskem.

Evropská politika sousedství je již velmi úspěšným nástrojem pro vytváření užších vazeb mezi EU a jejími sousedy. Východní partnerství by mělo jít ještě dále. Hlavní zásadou při zohlednění politických a hospodářských skutečností a stavu reforem daného partnera by měla být co největší podpora, a tím přinesení konkrétních výsledků pro občany každé země. Důležitým prvkem východního partnerství bude závazek EU jednotlivé partnery více podpořit v jejich reformním úsilí.

Je důležité, aby toto partnerství bylo prováděno na základě plného politického zapojení ze strany členských států EU. Důležitou úlohu přitom bude mít také aktivní kontakt a výměny mezi parlamenty.

Východní partnerství je založeno na vzájemných závazcích, pokud jde o právní stát, řádnou správu věcí veřejných, respektování lidských práv, respektování a ochranu menšin a zásady tržního hospodářství a udržitelného rozvoje. Pokrok, kterého bude při rozvoji partnerství EU se zeměmi východního partnerství dosaženo, závisí na tom, do jaké míry budou tyto hodnoty zohledněny ve vnitrostátních postupech a provádění politiky.

U tohoto partnerství je rozhodující, aby oba partneři měli své odpovědnosti. Pouze, pokud je na obou stranách silná politická vůle, podaří se východnímu partnerství dosáhnout svého cíle politického sdružení a hospodářské integrace.

Opaření k dosažení těchto cílů by měla být prováděna na dvoustranné a vícestranné úrovni:

– Dvoustranná úroveň slouží k vytvoření užších vazeb mezi EU a každou partnerskou zemí s cílem ve společném zájmu podpořit její stabilitu a prosperitu. Dvoustranná úroveň bude obsahovat rozšíření smluvních vztahů směrem k dohodě o přidružení, vyjednávací možnosti k vytvoření obsáhlých a komplexních dohod o volném obchodě s každou zemí a větší podporu pro plnění souvisejících požadavků, což by mělo dlouhodobě vést k vytvoření sítě dohod volného obchodu, která by mohla v budoucnu dát podnět ke vzniku sousedského hospodářského společenství, postupnou liberalizaci víz v bezpečném prostředí, užší spolupráci na podporu energetické bezpečnosti partnerů a EU a podporu hospodářských a sociálních politik zaměřených na snižování rozdílů mezi jednotlivými zeměmi a přes hranice. Bude nutný nový komplexní program na budování institucí, který by měl zlepšit schopnost partnerských zemí provádět potřebné reformy.

– Vícestranná úroveň představuje nový rámec pro řešení společných výzev. Dále budou navrženy čtyři politické platformy týkající se demokracie, řádné správy věcí veřejných a stability, dále hospodářské integrace a soudržnosti s politikami EU, energetické bezpečnosti a mezilidských kontaktů. Na vícestranné úrovni bude dosaženo pokroku prostřednictvím řady stěžejních iniciativ, které podporují cíl východního partnerství a jsou financovány různými dárci, mezinárodními finančními institucemi a privátním sektorem.

3. VÝRAZNĚJŠÍ DVOUSTRANNÉ ZAPOJENÍ

Partneři v rámci svých vztahů s EU nemají identické cíle, avšak všichni sdílejí společné přání své vztahy prohloubit. EU by měla tomuto přání vyjít vstříc a nabídnout vyšší úroveň politického sdružení a postupné posílení vazeb v hlavních oblastech.

V návaznosti na předchozí návrhy Komise na posílení evropské politiky sousedství zintenzívní východní partnerství kontakt se všemi šesti partnery. Tento kontakt bude vždy přizpůsoben specifické situaci jednotlivých partnerů a jejich cílům. Účast Běloruska ve východním partnerství bude záviset na celkovém vývoji vztahů mez EU a Běloruskem.

3.1. Nové smluvní vztahy

Přání partnerů o užší spolupráci lze vyhovět prostřednictvím **dohod o přidružení**. Tento smluvní rámec pro silnější zapojení, který nahrazuje stávající dohody o partnerství a spolupráci, bude sjednán s partnery, kteří budou ochotni a schopni přijmout dalekosáhlé závazky s EU, které z toho smluvního rámce vyplynou. Tyto nové dohody vytvoří silné politické pouto a vytvořením užší vazby s právními předpisy a standarty EU podpoří další soudržnost. Měly by také podpořit spolupráci v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky a evropské bezpečnostní a obranné politiky.

Obsah dohod se bude lišit a bude rozdělen podle cílů a kapacit partnerů. Provádění dohody o přidružení bude usnadněno dokumenty vyplývajícími ze stávajících akčních plánů evropské politiky sousedství, které budou případně obsahovat milníky a srovnávací měřítka a budou podporovat vnitrostátní reformní plány.

Předpokladem pro zahájení jednání a návazné prohloubení vztahů je dosažení pokroku v oblasti demokracie, právního státu a lidských práv. Především musí být zajištěno, aby volební zákony a samotná volební praxe byly v souladu s mezinárodními standardy. Plná spolupráce s Radou Evropy, OBSE/ODIHR a orgány OSN pro lidská práva bude předpokladem pro zahájení jednání a prohloubení vztahů.

S cílem pomoci partnerům při plnění těchto podmínek a závazků vyplývajících z dohod o přidružení bude s každým partnerem vytvořen **komplexní program na budování institucí**, jenž má vést ke zlepšení správních kapacit ve všech příslušných oblastech spolupráce a jež bude spolufinancován prostřednictvím evropského nástroje sousedství a partnerství³.

3.2. Postupná integrace do hospodářství EU

Otevřené trhy a hospodářská integrace mají velký význam pro rozvoj partnerů a jejich důvěru v rozvíjející se partnerství s EU. Dohody o přidružení poskytnou vzájemný přístup na trh, což vytvoří nové možnosti pro obě strany a podpoří politickou stabilizaci.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 ze dne 24. října 2006.

Dohody o přidružení budou zahrnovat cíl vytvoření **obsáhlé a komplexní zóny volného obchodu** s každou partnerskou zemí⁴. Tyto komplexní zóny volného obchodu budou ustaveny teprve poté, co se tyto země připojí k WTO⁵. Budou pokrývat veškerý obchod včetně energie a jejich cílem bude co možná nejvyšší stupeň liberalizace⁶ (rychlost této liberalizace bude u jednotlivých partnerů rozdílná a bude záviset na jejich ekonomikách). Budou obsahovat právně závazné závazky ohledně sbližování regulačních předpisů v oblastech souvisejících s obchodem, a budou tak přispívat k modernizaci partnerských zemí a provádění nezbytných hospodářských reforem. Dohody o přidružení by měly vytvořit dlouhodobé skutečné perspektivy pro lepší pohyb zboží (to by mohlo zahrnovat dohody o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků a uznávání ekvivalentů dosažených partnery týkajících se sanitárních a fytosanitárních norem pro zemědělské a potravinové produkty), kapitálu a poskytování služeb (mimo jiné prostřednictvím ustanovení o vzájemném uznávání právních a institucionálních rámců v některých odvětvích, lepších podmínek pro zřizování společností a více příležitostí pro osoby, které se z obchodních důvodů dočasně zdržují na území partnerských zemí).

Někteří partneři nemusí být v okamžiku uzavření dohod o přidružení ještě připraveni, aby vstoupili do jednání a přijali závazky vyplývající z cílů dohod. Nicméně cíl vytvořit obsáhlé a komplexní zóny volného obchodu bude nedílnou součástí dohod o přidružení. Bude v nich stanoven závazek, že vyjednávání o obsáhlé a komplexní zóně volného obchodu, která je kompatibilní s WTO, budou zahájena ihned, jakmile přípravy partnerské země dostatečně pokročí k tomu, aby bylo možné vyjednat a provést rozsáhlou liberalizaci a její účinky udržet. Ke stanovení tohoto okamžiku přispěje zpráva Komise o pokroku evropské politiky sousedství a zvláštní studie proveditelnosti. Komplexní program na budování institucí poskytne partnerům podporu při přípravách jednání a provádění závazků spojených s obsáhlou a komplexní zónou volného obchodu.

Dlouhodobějším cílem by bylo vytvoření sítě dvoustranných dohod mezi partnery, které by eventuálně mohly vést k vytvoření sousedského hospodářského společenství. To je dále řešeno v oddíle 4.

Souběžně by měla být prováděna odvětvová opatření s cílem usnadnit partnerům přístup na trh. V odvětví zemědělství budou s partnery⁷ vyjednány dohody o **zeměpisných označeních** a v případě potřeby bude zvážen **dialog o zemědělství** s cílem zlepšit vzájemné porozumění EU a partnerů v oblasti zemědělské politiky a pracovat na harmonizaci. **Ochrana práv duševního vlastnictví** by mohla být posílena

⁴ Komise zdůraznila povahu a výhody obsáhlé a komplexní dohody o volném obchodě ve svém sdělení o „posílení evropské politiky sousedství“ ze dne 4. prosince 2006, KOM (2006) 763 a o „intenzivní evropské politice sousedství“ ze dne 5. prosince 2007, KOM(2007) 774 a, zejména ve svém neoficiálním dokumentu „Evropská politika sousedství – cesta k prohloubení hospodářské integrace“, viz http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/non-paper_economic-integration_en.pdf.

⁵ V současné době neuzavřely přístupová jednání s WTO pouze Ázerbájdžán a Bělorusko.

⁶ To zahrnuje omezení počtu zemědělských produktů, jež jsou vyloučeny z úplné liberalizace, viz „pevná evropská politika sousedství“, KOM(2007) 774, 5.12.2007.

⁷ Probíhají jednání s Ukrajinou a Gruzii a návrh byl učiněn i Moldavsku. Výsledné dohody budou následně zahrnuty do obsáhlých a komplexních dohod o zónách volného obchodu.

prostřednictvím zvýšeného dialogu a dohodami o validaci mezi partnery a Evropským patentovým úřadem. V souvislosti s rozvojem hospodářských činností v rámci odpovídajících právních předpisů bude podporována řádná správa věcí veřejných v daňové oblasti.

3.3. Mobilita a bezpečnost

Partneři zdůrazňují, že mobilita je důležitým zkušebním testem pro vztahy s EU a že by prioritou východního partnerství měla být podpora mobility v bezpečném prostředí⁸. EU by měla podporovat mobilitu občanů v partnerských zemích, které jsou ochotny se zavázat k tomu, že zajistí podmínky pro řádně řízenou a bezpečnou mobilitu.

EU by měla partnerům nabídnout **pakty „mobility a bezpečnosti“**, které by zahrnovaly aspekty mobility a podmínky, které jsou vyžadovány k zajištění bezpečného prostředí. Hlavní oblasti politiky, které by byly zahrnuty v těchto paktech, by obsahovaly boj proti nedovolenému přistěhovalectví, modernizaci azylového systému podle standardů EU, vytvoření integrovaných hraničních řídicích struktur, jež jsou v souladu s *acquis* EU, a podporu rozšíření možností policie a soudnictví, zejména v boji proti korupci a organizované trestné činnosti. Pakty by zlepšily mobilitu lidí a přispěly by k vlastní stabilitě a bezpečnosti partnerů a bezpečnosti hranic EU. Pakty budou přizpůsobeny jednotlivým zemím.

Část paktů týkající se **mobility** by zohlednila nedávné sdělení Komise o posílení globálního přístupu k migraci a evropský pakt o přistěhovalectví a azylu, který Evropská rada schválila v říjnu 2008. Hlavním nástrojem by bylo partnerství mobility, které bylo vytvořeno v rámci globálního přístupu k migraci a je v současné době testováno s velkým počtem zemí, včetně Moldavské republiky (dále jen „Moldavsko“). Nedílnou součástí tohoto širšího konceptu bude vývoj vízové politiky.

Vízová politika bude sledovat odstupňovaný přístup, který na základě zvláštních podmínek a při provádění doprovodných opatření, včetně finanční pomoci našim partnerům, povede k vízové liberalizaci.

Kromě návrhů, které byly již předloženy, by EU v rámci paktů měla:

- Jako první krok zahájit jednání o **usnadnění udělování víz** s partnery, s nimiž v tomto ohledu neexistují žádné dohody. Dohody o usnadnění udělování víz by měly být doplněny readmisivními dohodami a v případě potřeby technickou podporou podle celkového rozpočtu pomoci za účelem pomoci partnerům splnit povinnosti vyplývající z těchto dohod.

⁸ KOM(2007) 774.

- Druhým krokem je přezkum těchto dohod za účelem zavedení dodatečných usnadnění, např. vzdání se poplatku za víza pro všechny občany⁹.
- Vytvořit **koordinovaný plán na zlepšení konzulárního zastoupení členských států** v regionu tím, že se členské státy vyzvou, aby více využívaly zastoupení, a prostřednictvím finanční podpory by měla být zřízena společná centra pro žádosti o vízum na základě úspěšného příkladu z Kišiněva.
- Jakmile budou dohody o usnadnění udělování víz a readmisní dohody účinně prováděny, zahájit dialogy o **bezvízovém cestování** se všemi spolupracujícími partnery¹⁰. V průběhu dialogů budou vypracovány plány vedoucí k upuštění od víz, které se budou zabývat čtyřmi okruhy otázek: bezpečnost dokumentů, boj proti nedovolenému přistěhovalectví, včetně readmise, otázky veřejného pořádku a vnější vztahy, včetně lidských práv migrantů a jiných zranitelných skupin.
- Komise zahájí studii na vyčíslení nákladů a přínosů pro EU a pro partnery, pokud jde o **pracovní mobilitu**, a možná pracovní opatření¹¹. Na základě výsledků studie by EU sledovala cílené otevření trhu práce EU pro občany partnerů a opatření k usnadnění kruhové migrace v rámci partnerství pro mobilitu.
- Za účelem zajištění, aby mobilita probíhala v **bezpečném prostředí**, by EU měla pomoci svým partnerům provádět politické a legislativní závazky, které již přijaly v rámci evropské politiky sousedství v oblastech soudnictví a prosazování práva. To by mohlo být provedeno posílením technické spolupráce a finanční pomoci, kde by měla být zvýšena role twinningových projektů a TAIEX.

EU by v rámci paktů měla zejména:

- pomoci partnerům vytvořit systémy **správy hranic** na vnějších hranicích, které odpovídají vysokým standardům;
- pomáhat partnerům při vytvoření **účinného režimu na ochranu údajů**, který by jim v souvislosti s dvoustrannými dohodami umožnil sdílet **provozní informace** s Europolem a Eurojustem ;
- udělit partnerům zvláštní statut v příslušných **agenturách EU** tam, kde je to vhodné.

⁹ Z extrapolace údajů ze statistik pro rok 2007 vyplývá, že pokud se počet žádostí nezmění, činily by roční náklady na upuštění od vízových poplatků pro všech šest partnerů přibližně 75 milionů EUR pro všechny členské státy patřící k schengenskému prostoru. Členské státy, jež k schengenskému prostoru nepatří, by také měly zvážit upuštění od vízových poplatků.

¹⁰ V září 2008 na zasedání mezi EU a Ukrajinou bylo rozhodnuto zahájit dialog, na jehož základě by v budoucnu mohlo dojít ke vzájemnému dlouhodobému bezvízovému cestovnímu styku.

¹¹ Studie bude založena na sdělení Komise „Novými dovednostmi k novým povoláním“, které bude brzy přijato, a doplní je.

- podporovat je v přijetí a účinném provádění vnitrostátních strategií v souladu se standardy EU za účelem **intenzivního boje proti organizované trestné činnosti, obchodování a korupci na vysoké úrovni** a bránit praní špinavých peněz a financování terorismu, což musí být účinně řešeno již v ranném stádiu.

3.4. Energetická bezpečnost

Cílem východního partnerství bude posílení energetické bezpečnosti EU a partnerů, pokud jde o dlouhodobou dodávku a přepravu energie¹². Kromě vícestranných iniciativ (viz oddíl 4.3.) Komise při zohlednění druhého strategického přezkumu energetiky¹³ navrhuje několik dvoustranných opatření.

- Začlenění ustanovení o „**energetické provázanosti**“ do dohod o přidružení v souladu s např. obchodem EU, hospodářskou soutěží a energetickými politikami. Tyto dohody budou vyjednány s partnery, přičemž budou zohledněna stávající memoranda o porozumění¹⁴.
- Rychlé ukončení jednání o členství Ukrajiny a Moldavska v **energetickém společenství**. Popřípadě by se mělo zvážit rozšíření statutu pozorovatele i na jiné partnery.
- V případě potřeby uzavření **memoranda o porozumění** o energetických otázkách s **Moldavskem, Gruzii a Arménií** jako dodatečných flexibilních nástrojů. Měly by obsahovat opatření na podporu a monitorování bezpečnosti dodávek a přepravy energie, a to včetně klíčové energetické infrastruktury. V případě Arménie by memorandum o porozumění mělo řešit také uzavření jaderné elektrárny Medzamor.
- Zvýšená podpora plné integrace energetického trhu **Ukrajiny** do trhu EU, přičemž se musí zohlednit důležitost uspokojujícího hodnocení úrovně jaderné bezpečnosti ve všech jaderných elektrárnách na Ukrajině, jež jsou v provozu. Prioritou je rehabilitace ukrajinské přenosové soustavy na plyn a ropu, včetně zlepšení kontroly toků plynu a ropy na Ukrajinu. V roce 2009 se bude konat konference dárců a investorů na podporu Ukrajiny při rehabilitaci a rozvoji její přenosové soustavy na plyn.
- Posílené politické zapojení v **Ázerbájdžánu**, jako jediném partnerovi východního partnerství, který vyváží uhlovodík do EU. Základem bude postupné přibližování Ázerbájdžánu k energetickému trhu EU a integrace infrastruktury.

¹² Skutečnost, že hlavní potrubí na přepravu uhlovodíku se nachází v blízkosti oblastí konfliktů, vyvolává obavy. Nestabilita na jižním Kavkazu by mohla ohrozit energetickou bezpečnost regionu. Velká gruzínská vodní elektrárna leží na hranici s Abcházíí. Gruzie obchoduje s elektřinou s Arménií a Ázerbájdžánem. Plyn z Ruska se přes Gruzii dováží do Arménie. Hlavní plynovod z Ruské federace na Balkán prochází Podněsterskou oblastí Moldavska. Tyto faktory mají dopad na důvěru investorů, perspektivy udržitelné dopravy energie přes Kavkaz a strategii EU k zajištění nových dodavatelů ve střední Asii.

¹³ Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití – KOM(2008) 744.

¹⁴ Memoranda o porozumění uvedené v tomto sdělení nejsou právně závazné nástroje.

- Dokončení deklarace Evropské komise a **Běloruska** o energii jako základu pro další vývoj spolupráce v oblasti energie. Spolupráce by mohla mimo jiné zahrnovat přepravu uhlovodíku a reformy energetického odvětví.
- Všichni partneři by měli být v rámci východního partnerství vyzváni k účasti na **programu inteligentní energie pro Evropu**.

3.5. Podpora hospodářského a sociálního vývoje

Některé partnerské země mají strukturální problémy, které vyplývají ze značných hospodářských a sociálních rozdílů mezi jejich jednotlivými regiony a skupinami společnosti. Tyto skupiny často dělí historické, kulturní, etnické a náboženské odlišnosti. Všechny ale usilují o hospodářskou soudržnost s EU. Za účelem řešení těchto otázek by země východního partnerství měly být schopny navázat na zkušenosti a mechanismy hospodářských a sociálních politik EU. Komise navrhuje:

- **Memoranda o porozumění o regionální politice** s partnery, které by tvořily základ pro dialog. Odborné znalosti a sítě kontaktů EU mohou pomoci při budování správních kapacit na vnitrostátní a místní úrovni a podpořit vnitrostátní plány rozvoje.
- V rámci dodatečného poskytnutí prostředků (viz oddíl 5) spolupráce s partnery na pilotních **regionálních rozvojových programech**, jež se zabývají otázkami místních potřeb, pokud jde o infrastrukturu, lidský kapitál a malé a střední podniky, a jež se opírají o politiku soudržnosti EU.
- Přímá spolupráce mezi regiony EU a jejich partnerskými zeměmi, včetně účasti příslušných partnerů ve stávajících **nadnárodních programech v jihovýchodní, střední a severní Evropě**.
- Rozšíření **přeshraniční spolupráce** financované prostřednictvím evropského nástroje sousedství a partnerství, která je v současné době prováděna na vnějších hranicích EU, na hranice mezi partnerskými zeměmi.

4. NOVÝ RÁMEC PRO VÍCESTRANNOU SPOLUPRÁCI

Východní partnerství dodá vztahům mezi EU a jejími partnery nový vícestranný rámec. To podpoří pokrok v dvoustranných vztazích partnerů s EU, které se budou nadále řídit zásadou rozlišení a budou rozvíjeny podle ambicí a kapacit každého z nich. Nový rámec nabídne fórum pro výměnu informací a zkušeností, pokud jde o pokrok, kterého partneři dosáhli při přechodu, reformě a modernizaci¹⁵, a poskytne EU další nástroj jako doplnění tohoto procesu. Ušlechtlí vývoj společných stanovisek a společných akcí. Vícestranný rámec posílí vazby mezi samotnými partnery a bude přirozeným fórem pro diskuzi o dalším vývoji východního partnerství.

¹⁵ Viz pracovní dokument Komise „EPS – tematické hledisko“ z jara 2007, http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/non-paper_thematic-dimension_en.pdf.

Pro pokrok partnerů v přibližování se EU je zásadní legislativní a regulační soudržnost. Navrhovaný vícestranný rámec poskytne základ pro systematické pořádání schůzek, kterých se budou účastnit příslušné útvary Evropské komise a popřípadě odborníci z členských států. Náplní schůzek bude představení a objasnění právních předpisů a standardů EU a jejich srovnání s vnitrostátními politikami a právními předpisy. Tímto způsobem východní partnerství zahájí **strukturovaný proces přibližování**, který bude podporován komplexními programy na budování institucí¹⁶.

Východní partnerství a Černomořská synergie a jiné regionální a mezinárodní iniciativy se v podstatě vzájemně doplňují. To bude projednáno v pracovním dokumentu pracovníků Komise, který je připojen k tomuto sdělení.

4.1. Organizační struktura

Komise navrhuje, aby měl vícestranný rámec východního partnerství tři úrovně:

- Schůzky hlav států a vlád východního partnerství by se měly konat každé dva roky.
- Východní partnerství by mělo být dále rozvíjeno prostřednictvím **každoročních jarních zasedání ministrů zahraničí** z EU a východních partnerů, včetně případné účasti Běloruska. Tato zasedání budou přidružena k Radě pro obecné záležitosti a vnější vztahy. Ministři zahraničních věcí budou hodnotit pokrok a poskytovat politické vedení. Práci v jednotlivých odvětvích lze posílit prostřednictvím ministerských konferencí, které budou odpovídat zvláštnostem jednotlivých odvětví.
- Na třetí úrovni by měly být zřízeny čtyři tematické platformy, a to podle hlavních oblastí spolupráce (viz oddíl 4.2). Každá platforma přijme soubor realistických, periodicky aktualizovaných hlavních cílů – s odpovídajícím pracovním programem – a bude hodnotit pokrok. Schůzky budou pořádány nejméně dvakrát do roka na úrovni vyšších úředníků, kteří jsou zapojeni do práce na reformě v příslušných oblastech politiky. K tomuto procesu musí přispět zejména členské státy se zkušenostmi s přechodem. Platformy budou podávat zprávy ročním zasedáním ministrů zahraničí. Komise připraví program zasedání v úzké spolupráci s předsednictvím EU a partnery a bude zasedání předsedat. Činnost platformy může být příležitostně podpořena prostřednictvím schůzek ministrů z jednotlivých odvětví.
- Na čtvrté úrovni by měly být vytvořeny pracovní skupiny na podporu tematických platforem ve specifických oblastech. Formát složení těchto pracovních skupin by měly být stanoveny podle potřeby.

Komise provede přezkum svých vnitřních struktur a zajistí nezbytnou koordinaci pro úspěšné provádění východního partnerství.

¹⁶ Právní předpisy a normy EU budou také i nadále překládány a projednávány v rámci dvoustranných tematických podvýborů.

4.2. Tematické platformy

Demokracie, řádná správa věcí veřejných a stabilita

Partnerské země dosáhly sice ve svých reformách různého stupně pokroku, avšak čelí podobným problémům při rozvoji stabilních **demokratických institucí** a účinných státních struktur, které plní své úkoly ve službách svých občanů a v souladu se závazky vyplývajícími z jejich členství v Radě Evropy a OECD. Probíhající reformy rovněž vyžadují silnější zapojení občanské společnosti, aby se rozšířila kontrola veřejných služeb a posílila důvěry občanů v ně. Vícestranné činnosti by proto mohly zahrnovat vzájemné hodnocení zpráv a výměnu zkušeností za účelem řešení otázek, jako jsou například volební normy, regulace médií nebo boj proti korupci.

Východní partnerství by mělo také podpořit **stabilitu** a vícestranné **budování důvěry** s cílem upevnění suverenity a územní integrity partnerů. Dále by mělo podpořit politický dialog v oblastech společného zájmu a pokrýt zvláštní otázky SZBP a EBOP, včetně účasti partnerských zemí v misích a na cvičeních EBOP. Je třeba posílit systémy včasného varování, zejména v oblastech konfliktu.

Ekonomická integrace a soudržnost s politikami EU

Partnerské země mohou z koordinace svého úsilí směrem k hospodářské integraci a sbližování právních předpisů s EU těžit. Jako dlouhodobý cíl by EU měla tyto země podpořit v tom, aby mezi sebou vytvořily síť **zón volného obchodu** nebo regionální dohody o volném obchodu, které budou založeny na dvoustranných závazcích přijatých v rámci zón volného obchodu s EU. To by významně posílilo meziregionální obchodní a hospodářskou integraci a doplnilo snahy zemí o lepší integraci s hospodářstvím EU. Důležitým prvkem přispívajícím k další hospodářské integraci by měl být systém diagonální kumulace původu. Dalším klíčovým opatřením je podpora celních reforem partnerských zemí s cílem zlepšení kapacity v souladu s mezinárodními normami a normami EU. Tento proces by měl být zvláště zaměřen na jejich status transformujících se zemí a doplněn vhodnými doprovodnými politikami. Jako další krok by EU a její partneři mohli zvážit širší regionální koncept pro obchod zakládající **sousedské hospodářské společenství**¹⁷, přičemž se popřípadě mohou inspirovat EHP¹⁸. Takové společenství by dlouhodobě umožňovalo neomezený přístup na jednotný trh. To by vyžadovalo, aby partneři rozvinuli kapacity svých hospodářství tak, aby mohli obstát v konkurenčním tlaku jednotného trhu, a neprojevíli pouze ochotu přijmout všechny příslušné prvky *acquis* EU, ale také schopnost je při respektování srovnatelných norem a postupů provést. Tohoto cíle lze dosáhnout pouze při zvýšené technické pomoci a financování.

¹⁷ Útvary Komise popsaly rozsah vyžadovaného úsilí v pracovním dokumentu „EPS – cesta k prohloubení hospodářské integrace“ z jara 2007, http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/non-paper_economic-integration_en.pdf.

¹⁸ Island, Lichtenštejnsko, Norsko a členské státy EU.

Bude se usilovat o zapojení soukromého sektoru s ohledem na zlepšení podnikatelského prostředí v partnerských zemích. Úsilí bude také zaměřeno na podporu zaměstnanosti, slušné práce, sociální soudržnosti a rovných příležitostí s cílem dosáhnout pozitivního dopadu hospodářské integrace.

Vícestranná spolupráce by měla být rozšířena na **politiku životního prostředí a změnu klimatu** s cílem řešit otázky, jako jsou vícestranné úmluvy, strategické plánování, vládní politika v oblasti životního prostředí, prosazování práva, zvláštní oblasti životního prostředí, financování investic do životního prostředí v regionálním kontextu, zmírňování a přizpůsobování změny klimatu, zapojení partnerů do mezinárodních debat o budoucím opatření proti změně klimatu a výměna zkušeností v oblasti obchodování s emisemi. Vícestranný proces východního partnerství by měl také usnadnit **vzájemné propojení** dopravních a telekomunikačních sítí partnerů – mezi sebou navzájem a s EU – a harmonizaci právních předpisů v této oblasti. Pevná a diverzifikovaná regionální spolupráce v oblasti dopravy již existuje¹⁹. Východní partnerství by mohlo podpořit další technická jednání o vybraných tématech, jako je například bezpečnost letectví, vnitrozemská navigace a projekty infrastruktury, a zohlednit přitom probíhající jednání v jiných regionech. Kromě toho by měly být vytvořeny pokročilé výzkumné a komunikační sítě.

Energetická bezpečnost

Energetická bezpečnost EU a partnerů je úzce propojena a energetická bezpečnostní platforma východního partnerství by se měla zaměřit na opatření společného zájmu:

Cílem východního partnerství je vytvořit a provádět mechanismus **vzájemné energetické podpory a bezpečnosti**, včetně mechanismu včasného varování a společných bezpečnostních opatření. Jedním z těchto cílů bude posílit kontakty v oblasti energetické bezpečnosti a zvýšit připravenost na energetickou krizi. Na podporu této práce bude zřízena pracovní skupina zabývající se energetickou bezpečností. Tato pracovní skupina může formalizovat interakce mezi partnery a NESCO (sít' kontaktních subjektů v oblasti energetické bezpečnosti) na *ad hoc* základě, přičemž naváže na stávající dohody s koordinační skupinou pro otázky plynu a skupinou pro zásobování ropou a případně zohlední práci prováděnou v jiných fórech, včetně energetického společenství.

Východní partnerství dále urychlí **harmonizaci energetických politik a právních předpisů partnerských zemí** s postupy a *acquis* EU, mimo jiné v oblasti elektřiny, plynu, ropy, obnovitelné a udržitelné energie. Tento proces bude podpořen posílenou spoluprací s hlavními aktéry (vnitrostátní správní orgány, regulační orgány, agentury).

Střednědobě by měl být mezi EU a partnery vytvořen **propojený a diverzifikovaný energetický trh**, jenž bude výhodný pro obě strany. Za tímto účelem musí být v rámci východního partnerství vytvořen akční plán pro energetickou infrastrukturu, přičemž je nutné zohlednit druhý strategický přezkum energetiky a prioritní plán propojení EU²⁰.

¹⁹ Zejména v rámci TRACECA.

²⁰ KOM(2006) 846 v konečném znění/2, 23.2.2007.

Skladovací kapacity ropy a plynu partnerů by měly být zlepšeny, a to i prostřednictvím podpory společného režimu skladování. Pokud jde o hlavní infrastruktury, které jsou vystaveny vysokému riziku nekomerční povahy, mohou **veřejno-právní partnerství**, ve kterých bude zastoupena EU a země východního partnerství, nabývat na důležitosti.

Energetická bezpečnost EU a partnerů vyžaduje **diverzifikaci dodávky a tranzitních cest**. Toho by šlo lépe dosáhnout užším zapojením třetích zemí, včetně zemí střední Asie. Proto by východní partnerství mělo přispět k dalšímu posílení bakuského procesu jako jedinečného energetického partnerství. Přitom je nutné plné zapojení zemí střední Asie jako hlavního regionu produkujícího energii a rozvoj jižního koridoru, včetně transkaspického koridoru.

Kontakty mezi lidmi

Kontakty mezi občany EU a partnerskými zeměmi, zejména mezi mladými lidmi, musí být uznány za prostředek podpory a sledování změny a budou proto podpořeny. EU uznává zejména hodnotu **kulturní spolupráce** a mezikulturního dialogu jako nedílnou součást všech vnějších politik a zdůrazňuje důležitost kulturní spolupráce v rámci politických procesů a při řešení politických výzev²¹. Spolupráce se může opírat i o řadu běžných programů Společenství a vnější pomoci, zejména v oblasti **vzdělávání**, včetně jazykového vzdělávání, **mládeže** a **výzkumu**. Je nutné podpořit i rozvoj **informační společnosti** a úlohu **médií** při usnadňování kontaktů mezi lidmi.

4.3. Stěžejní iniciativy

Cíle východního partnerství mohou být dále rozvíjeny prostřednictvím vybraných stěžejních iniciativ, které zajišťují viditelnost vícestranné spolupráce a činí je středem zájmu. Cílem těchto iniciativ by měla být mobilizace podpory více dárců, získání prostředků od různých mezinárodních finančních institucí a investice poskytnuté soukromým sektorem. Komise se domnívá, že by mohly zahrnovat *program integrované správy hranic; nástroj pro malé a střední podniky; podporu regionálních trhů s elektřinou, energetickou účinností a obnovitelné zdroje energie*²²; rozvoj jižního energetického koridoru a spolupráci při předcházení přírodním katastrofám a katastrofám způsobeným člověkem a při připravenosti a reakci na ně.

V pracovním dokumentu Komise jsou uvedena možná témata pro práci tematických platform a pracovních skupin a popis navržených stěžejních iniciativ.

4.4. Účast

Kromě zástupců vlád a Evropské komise se na práci budou podílet i ostatní instituce EU, mezinárodní organizace (jako např. OBSE a Rada Evropy), mezinárodní finanční instituce, parlamenty, zástupci podnikatelské sféry, místní orgány a celá řada účastníků z oblastí, které tematické platformy pokrývají.

²¹ Závěry předsednictví Evropské rady z června 2008, odstavec 78.

²² Práce v této oblasti byla již zahájena v rámci programu INOGATE.

Zvláštní pozornost by měla být věnována zapojení občanské společnosti. Komise navrhuje podpořit další rozvoj organizací občanské společnosti a v rámci východního partnerství vytvořit **fórum občanské společnosti** s cílem podpořit kontakty mezi organizacemi občanské společnosti a usnadnit jejich dialog s veřejnými orgány.

Třetí země by mohly být zapojeny do práce tematické platformy, pracovní skupiny nebo iniciativy v těch případech, kdy se obě strany dohodnou, že by to na základě společného zájmu na určitém tématu, geografické blízkosti nebo stávajících hospodářských vazeb mohlo být užitečné..

Komise by uvítala každou iniciativu Evropského parlamentu, která by učinila jím vytvořenou parlamentní spolupráci „**Euronest**“ nedílnou součástí východního partnerství. Kromě toho by mnohostranné aspekty východního partnerství mohly být podpořeny parlamentní trojkou, která by zahrnovala Evropský parlament a parlamentární shromáždění OBSE a Rady Evropy.

Komise vyzývá **Výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor**, aby se podílely zejména na tematických platformách *demokracie, řádná správa věcí veřejných a kontakty mezi lidmi*. Komise dále vyzývá Výbor regionů k vytvoření místních a regionálních shromáždění zemí východní Evropy a jižního Kavkazu a Evropský hospodářský a sociální výbor k účasti na fóru občanské společnosti.

5. ZDROJE

EU může partnerům poskytnout jasný signál pro jejich konkrétní závazky tím, že uvede v soulad poskytování prostředků s politickými ambicemi partnerství. Za účelem dosažení cílů uvedených v tomto návrhu je nutné výrazné navýšení finančních zdrojů.

Tyto prostředky budou použity k realizaci reformního plánu východního partnerství prostřednictvím provádění komplexních programů na budování institucí, v jejichž rámci bude veřejným správám poskytnuto poradenství a školení (např. prostřednictvím twinningových projektů a TAIEX) a vybavení a specializovaná infrastruktura (např. laboratoře), které potřebují pro svůj provoz. Z navýšených zdrojů bude také financován provoz platformy a podpora celé řady stěžejních iniciativ. Dále bude z těchto prostředků financován rozvoj regionálních politik partnerů, které jsou zaměřeny na posílení stability prostřednictvím podpory vnitřní soudržnosti a snižování socioekonomických rozdílů.

Současné financování z evropského nástroje sousedství a partnerství pro partnery dosahuje v roce 2008 přibližně 450 milionů EUR. Komise má v úmyslu navrhnout postupné navyšování této částky, která by v roce 2013 měla dosáhnout přibližné výše 785 milionů EUR. To bude vyžadovat, aby k současnému rozpočtu evropského nástroje sousedství a partnerství na období 2010–2013 bylo poskytnuto **dalších 350 milionů EUR**. Kromě toho bude v rámci přezkumu rozpočtu zváženo další navýšení úrovně pomoci s cílem zohlednit cíle politiky vůči těmto partnerům.

S cílem řešit nenaléhavější potřeby bude program pro východní region v rámci nástroje evropského sousedství a partnerství nově zaměřen na zachování vícestranného rozměru východního partnerství. Prostředky poskytnuté v rámci rozpočtu na rok 2009 by mohly být použity k zahájení urgentních iniciativ; částka v přibližné výši **250 milionů EUR** v rámci současného rozpočtu nástroje evropského sousedství a partnerství by měla být v období 2010–2013 přerozdělena na jiné programy.

Tato kombinace nových a nově naplánovaných finančních prostředků povede k celkovým zdrojům ve výši **600 milionů EUR**, které budou určeny na nové iniciativy uvedené v tomto sdělení.

Pro dynamické východní partnerství není nutné pouze zvýšit prostředky Společenství, ale je nutné přijmout praktická opatření k zajištění účinného poskytování prostředků a lepší koordinaci dárců a k mobilizaci investic, zejména prostřednictvím Evropské investiční banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj. Střednědobý přezkum vnějšího mandátu Evropské investiční banky poskytne příležitost zvážit zvýšení orientačního stropu pro východní partnery a rozšíření jeho rozsahu použití. U velkých infrastrukturálních projektů by měla být zvážena podpora veřejných či soukromých investic prostřednictvím pokrytí rizik nekomerční povahy. Investiční facilitas sousedství by mohla být použita pro vybavení takových projektů prostředky EU. Komise vyzývá členské státy, aby finančně přispěly východnímu partnerství, a to i prostřednictvím navýšení příspěvků do investiční facility sousedství. Další informace týkající se těchto otázek jsou uvedeny v pracovním dokumentu Komise, který je přílohou tohoto sdělení.

Pro provádění východního partnerství musí být příslušné útvary Komise vybaveny potřebnými lidskými zdroji. Zejména je nutné posílit delegace ES v partnerských zemích.

6. ZÁVĚRY

Základní myšlenka evropské politiky sousedství, kterou je bytostný zájem na podpoře odpovědné správy věcí veřejných a hospodářského vývoje prostřednictvím odhodlaného zapojení se v sousedních zemích, je nyní aktuálnější než jindy. Prohloubení našich vztahů s partnery prostřednictvím východního partnerství je strategickou nutností a také politickou investicí pro EU a jistě se občanům Evropy vyplatí.

Východní partnerství přispěje k oživení reformní dynamiky, k integraci trhů a společenství, k podpoře stability a k omezení rizika vzniku nových hranic na našem kontinentě. Komise vyzývá Radu a Evropský parlament, aby východní partnerství poskytly silnou politickou a finanční podporu.

Komise navrhuje, aby východní partnerství bylo zahájeno na vrcholném zasedání **na jaře 2009**, kterého se budou účastnit nejvyšší představitelé států a vlád všech členských států EU a partnerů. Na této „**vrcholné schůzce východního partnerství**“ bude přijata politická deklarace k založení partnerství, v níž budou uvedeny hlavní cíle a zásady partnerství a obecné znaky následného procesu spolupráce.

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

Východní partnerství

2. RÁMEC ABM/ABB

Kapitola 19.08 – Evropská politika sousedství a vztahy s Ruskem

3. ROZPOČTOVÉ LINIE

3.1 Rozpočtové linie (provozní linie a související linie na technickou a administrativní pomoc) (ex – linie B.A) včetně okruhů:

Okruh 4 – Vnější vztahy

Rozpočtová linie 19.01.04.02 Evropský nástroj sousedství a partnerství – výdaje na správu a řízení

Rozpočtová linie 19.08.01.03 Evropský nástroj sousedství a partnerství – finanční spolupráce s východní Evropou

3.2 Doba trvání akce a finančního dopadu:

Východní partnerství doplňuje evropskou politiku sousedství. Jeho finanční dopad se týká období 2009–2013 vedle již předpokládaných přidělení prostředků pro období 2007–2013.

3.3 Rozpočtové charakteristiky:

Rozpočtová linie	Druh výdajů		Nové	Příspěvek ESVO	Příspěvky od kandidátských zemí	Okruh ve finančním výhledu
19.01.04.02	Nepov.	Nerozl.	NE	NE	NE	č.4
19.08.01.03	Nepov.	Rozl.	NE	NE	NE	č.4

4. SHRUTÍ ZDROJŮ

4.1 Finanční zdroje 4.1.1 Shrnutí položek závazků (PZ) a položek plateb (PP) – v mil. EUR (s přesností na 3 desetinná místa)

Druh výdajů	oddíl č.		2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
-------------	----------	--	------	------	------	------	------	--------

Provozní výdaje (Rozpočtová linie 19.08.01.03)

Prostředky na závazky (PZ)	8.1	a (97%)	0	24,25	51,41	109,61	154,23	339,5
Prostředky na platby (PP)		b ²³	0	4,25	14,41	46,61	85,23	150,5

Administrativní výdaje jako součást referenční částky (Rozpočtová linie 19.01.04.02)

Technická a administrativní pomoc (NP) ²⁴	8.2.4	c (3%)	0	0,75	1,59	3,9	4,77	10,5
--	-------	-----------	---	------	------	-----	------	------

CELKOVÁ REFERENČNÍ ČÁSTKA

Prostředky na závazky		a+c	0	25	53	113	159	350
Prostředky na platby		b+c	0	5	16	50	90	161

Administrativní výdaje nezahrnuté do referenční částky

Lidské zdroje a související výdaje (NP)	8.2.5	d	0	2,35	2,838	2,838	2,838	10,864
Administrativní náklady, kromě nákladů na lidské zdroje a souvisejících nákladů, nezahrnuté do referenční částky (NP)	8.2.6	e	0	0,193	0,229	0,229	0,229	0,880

Celkové orientační finanční náklady zásahu

PZ CELKEM včetně nákladů na lidské zdroje		a+c+ d+e	0	27 543	56 067	116 067	162 067	361 744
PP CELKEM včetně nákladů na lidské zdroje		b+c+ d+e	0	7 543	19 067	56 067	93 067	172 744

²³ Na základě výpočtu prostředků na platby nástroje evropské politiky sousedství a partnerství v roce 2006.

²⁴ Výdaje na správu a řízení (linie BA) zahrnuje mimo jiné výdaje na smluvní zaměstnance v delegacích a studie, schůzky odborníků a informace a publikace související přímo s dosahováním cíle programu.

4.1.2 *Soulad s finančním plánem*

☐ Návrh je v souladu se stávajícím finančním plánem.

X Návrh si vyžádá změnu příslušného okruhu finančního výhledu (uplatnění tolerančního rozpětí).

☐ Návrh může vyžadovat použití ustanovení interinstitucionální dohody²⁵ (tj. nástroje pro flexibilitu).

Dalších 350 milionů EUR by mělo být přiděleno z rezervy okruhu 4, v jejímž rámci je podle posledního finančního plánu (předběžný návrh rozpočtu na rok 2009) k dispozici 998 milionů EUR.

4.1.3 *Finanční dopady na straně příjmů*

X Návrh nemá žádné finanční dopady na příjmy

☐ Návrh má finanční dopady na příjmy s následujícím účinkem:

4.2 **Lidské zdroje – pracovníci na plný úvazek (včetně úředníků, dočasných zaměstnanců a externích pracovníků) – viz podrobnosti v bodě 8.2.1. a 8.2.2**

Roční potřeba	2009	2010	2011	2012	2013 a násl.
Celkový objem lidských zdrojů potřebných na rok ²⁶	0	18	27	40	50

²⁵ Viz body 19 a 24 interinstitucionální dohody.

²⁶ Tyto údaje zahrnují úředníky pro Brusel a smluvní zaměstnance pro finanční podporu v 6 delegacích. Přesné rozdělení viz 8.2.1 „Počet a druh lidských zdrojů“.

5. CHARAKTERISTIKY A CÍLE

5.1 Potřeba, která má být uspokojena v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Komise předkládá své návrhy na silnější zapojení EU ve východoevropských sousedních zemích²⁷, což bude vyžadovat mobilizaci dodatečných zdrojů Společenství.

Komise zamýšlí postupně navýšit financování nástroje evropského sousedství a partnerství pro východní partnery z 450 milionů EUR v roce 2008 na přibližně 785 milionů EUR v roce 2013. To bude vyžadovat, aby prostředky nástroje evropského sousedství a partnerství jež jsou již pro období 2010–2013 naplánovány, byly doplněny dalšími 350 miliony EUR.²⁸ Tato částka bude použita z rezervy v okruhu 4, v jejímž rámci je pro toto období k dispozici 998 milionů EUR.

Kromě toho bude v rámci přezkumu rozpočtu zváženo další navýšení úrovně pomoci s cílem zohlednit cíle politiky vůči těmto partnerům.

5.2 Přidaná hodnota zásahu ze strany Společenství, provázanost návrhu s dalšími finančními nástroji a možná synergie

Návrhy spočívají ve sdílení zkušeností v oblasti evropské integrace s našimi východoevropskými sousedy a jejich postupné zapojování do politik EU. Právní rámec nástroje evropského sousedství a partnerství je vhodný pro podporu opatření na spolupráci, které bude součástí východního partnerství. Avšak aby současně bylo možné udržet v předpokládaném rozsahu podporu pro ostatní země evropské politiky sousedství (Středomoří), je nutné navýšit finanční zdroje nástroje, a to z rezervy okruhu 4. Navrhované navýšení by mohlo být proveditelné bez formální revize nařízení o nástroji evropského sousedství a partnerství, protože zůstává v rámci 5% flexibility, jež je povolena v bodě 37 interinstitucionální dohody o finančním výhledu²⁹.

Ostatní finanční nástroje budou také přispívat k podpoře východního partnerství, pokud jejich zvláštní opatření spadají do jejich oblasti působnosti.

5.3 Cíle, očekávané výsledky a související ukazatele návrhu v kontextu rámce ABM

Cíle

²⁷ Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina.

²⁸ Tyto údaje nezahrnují nedávný příslib Komis na pomoc Gruzii.

²⁹ Vychází se z toho, že dodatečně poskytnuté prostředky pro krizové situace (jako je okupované palestinské území a Gruzie) nejsou do těchto 5 % započítány, protože se jedná o „dlouhodobé okolnosti, pro které existují výslovné a přesné důvody...“ a které byly schváleny Komisí, Radou a Parlamentem v ročním rozpočtovém procesu.

Celkový cílem východního partnerství jsou užší vazby mezi EU a jejími sousedy a podpora reformních plánů těchto partnerských zemí prostřednictvím sledování **operativních cílů**:

- (1) Podpora reforem partnerských zemí prostřednictvím **komplexního programu na budování institucí** ve všech příslušných oblastech spolupráce.
- (2) **Mnohostranný rozměr** východního partnerství, včetně podpory omezeného množství stěžejních iniciativ.
- (3) Řešení hospodářských a sociálních rozdílů mezi regiony v rámci partnerské země a zvyšování jejich vnitřní soudržnosti prostřednictvím podpory hospodářského a sociálního vývoje.

Výsledky

- podpora při provádění dohodnutých reforem;
- lepší soulad právních předpisů a *acquis* EU;
- snižování vnitřních hospodářských rozdílů;
- větší vnitřní stabilita;
- fungující mnohostranný rámec;
- provedené stěžejní iniciativy.

Ukazatele

- počet splněných předpokladů pro uzavření dohody o přidružení;
- méně korupce;
- rychlost provádění stěžejních iniciativ;
- počet schůzek a výsledků práce platform;
- snížení hospodářských a sociálních nerovností;
- méně vnitřních konfliktů.

5.4 Způsob provádění (orientační)

Dodatečné financování bude poskytnuto v souladu s ustanoveními finančního nařízení prostřednictvím programů jednotlivých zemí a regionálních programů v rámci nástroje evropského sousedství a partnerství

6. MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

6.1 Monitorovací systém

Komise bude sledovat pokrok ve své vnější spolupráci na všech úrovních:

- *vstup* (zejména finanční toky: závazky, smlouvy a platby)
- *činnosti / výstupy* (provádění projektů a programů, interní monitorování prováděné prostřednictvím delegací Komise na místě) a
- *pokrok / výsledek* (vnější na výsledky zaměřený monitoring ROM³⁰) a *dopad*.

Orientační programy obsahují zvláštní cíle a očekávané výsledky pro každou oblast spolupráce.

Plánování dlouhodobé vnější pomoci pro partnerské země a regiony je prováděno v rámci přípravy strategických studií (do 7 let) a orientačních programů (3–4 roky). Tyto programové dokumenty jsou předmětem střednědobého přezkumu s cílem zajistit flexibilitu, která je nutná k přizpůsobení priorit programu.

6.2 Hodnocení

V souladu se stávajícím pravidly a s ohledem na široký rozsah předpokládaných činností byl vytvořen systém hodnocení pokrývající různé úrovně intervence.

Zejména finanční nařízení předpokládá pravidelné hodnocení všech (rozsáhlých) činností³¹. Dále je nutné hodnocení širších právních závazků jako je 3 „K“³², které v současné době probíhá.

7. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM

Ochrana finančních zájmů Společenství a boj proti podvodům a nesrovnalostem tvoří nedílnou součást nařízení o nástroji evropského sousedství a partnerství.

Za administrativní monitorování smluv a plateb budou odpovídat příslušné delegace ES v přijímacích zemích.

³⁰ Monitorovací systém zaměřený na výsledky (ROM) umožňuje rychlé hodnocení výkonu programu a jeho širších důsledků a poskytuje Komisi nezávislé poradenství k jednotlivým projektům. Prostřednictvím konzistentního přístupu je zajištěno, že Komise má k dispozici srovnatelné údaje pro všechny regiony, v nichž poskytuje vnější pomoc.

³¹ Tzn. hodnocení jednotlivých operací (např. rozvojové projekty), programů (např. strategie jednotlivých zemí) a odvětví politiky nebo témat (např. doprava nebo rovnost žen a mužů).

³² Soudržnost, doplňkovost, koordinace.

Na všechny operace financované na základě nařízení o evropském nástroji sousedství a partnerství budou ve všech fázích projektového cyklu dohlížet delegace³³.

Zvláštní pozornost bude věnována povaze výdajů (způsobilost výdajů), dodržení rozpočtů (skutečné výdaje) a ověření podpůrných informací a příslušné dokumentace (doložení výdajů).

³³ Kromě toho také výslovně oprávní Komisi k provádění kontrol a inspekci na místě stanovených v nařízení (ES, Euratom) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996.

8. PODROBNOSTI O ZDROJÍCH

8.1 Cíle návrhu z hlediska jejich finanční náročnosti ke stávajícímu přidělení prostředků

Položky závazků v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

(Je třeba uvést cílové okruhy, akce a výstupy)	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	CELKEM
	Celkové odhadované náklady	Celkové odhadované náklady	Celkové odhadované náklady	Celkové odhadované náklady	Celkové odhadované náklady
OPERATIVNÍ CÍL č. 1: Komplexní program pro budování institucí	18,25	36,41	67,61	64,23	186,5
OPERATIVNÍ CÍL č. 2: Mnohostranný rozměr	6	15	30	30	81
OPERATIVNÍ CÍL č.3: Hospodářský a sociální vývoj	0	0	12	60	72
CELKEM	24,25	51,41	109,61	154,23	339,5

8.2 Administrativní výdaje

8.2.1 Počet a druh lidských zdrojů

Pracovníci, které je třeba pověřit řízením opatření za použití dodatečných zdrojů							
(počet pracovních míst / plných pracovních úvazků)							
Pracovní místa			2009	2010	2011	2012	2013
Úředníci nebo dočasní zaměstnanci ³⁴ (XX010 1)	A*/A D	Brusel ³⁵	0	2+3	3+5	3+5	3+5
		Del	0	6	6	6	6
	B*, C*/AST		0	1	1	1	1
Zaměstnanci financovaní ³⁶ podle čl. XX 01 02			0	0	0	0	0
Ostatní zaměstnanci ³⁷ financovaní z bývalé linie BA 19.01.04.02			0	6	12	25	35
Celkový počet dodatečného potřebného personálu na rok			0	18	27	40	50

8.2.2 Popis úkolů, které vyplývají z akce

Podle pracovního dokumentu útvarů Komise by v Komisi v Bruselu měl být vytvořen malý tým (3 AD a 1 AST), který bude odpovědný za vytvoření a koordinaci čtyř mnohostranných tematických platform. Tento tým bude poskytovat podporu koordinátorům platform při plánování, organizaci a konání schůzí. Kromě toho bude zajišťovat odpovídající podávání zpráv a šíření informací.

Celkem bude odpovědným útvarům přiděleno 5 dalších pozic (AD), aby bylo možné zvládnout dodatečné pracovní zatížení, které s sebou přinesou navržená dvoustranná a mnohostranná opatření pro Brusel. Každá ze šesti delegací ES v partnerských zemích bude posílena o jednoho úředníka AD (celkem 6).

Dodateční smluvní (nebo místní) zaměstnanci, případně jiní dočasní zaměstnanci (předpokládaný počet 61) budou potřební zejména v delegacích pro pracovně náročné činnosti

³⁴ Tyto náklady NEJSOU zahrnuty v referenční částce.

³⁵ Zahrnuje úředníky a dočasné zaměstnance pro RELEX a 5 úředníků pro příslušné útvary.

³⁶ Tyto náklady NEJSOU zahrnuty v referenční částce.

³⁷ Tyto náklady jsou zahrnuty do referenční částky. To se týká smluvních zaměstnanců a dočasných zaměstnanců (bývalá rozpočtová linie BA 19.01.04.02).

spolupráce³⁸, které budou prováděny s dodatečnými finančními zdroji určenými pro východní partnerství.

8.2.3 Původ lidských zdrojů (statutární pracovní místa)

- ☐ Pracovní místa vyčleněná v současnosti na řízení programu, který má být nahrazen nebo prodloužen.
- ☐ Pracovní místa předběžně vyčleněná v rámci procesu RSP/PNR na rok n
- ☒ Pracovní místa, o něž je třeba požádat v příštím procesu RSP/PNR
- ☐ Pracovní místa, jež mají být obsazena převedením stávajících zdrojů v rámci řídicího útvaru
- ☐ Pracovní místa požadovaná pro rok n, avšak neplánovaná v procesu RSP/PNR dotyčného roku (pro rok 2009)

Potřeby lidských a administrativních zdrojů budou pokryty v rámci přidělů, které lze poskytnout řídicímu DG (financování vyřazování z provozu) v rámci postupu pro roční přiděly v důsledku omezení rozpočtu.

8.2.4 Další administrativní výdaje zahrnuté v referenční částce (XX 01 04/05 – Výdaje na správu a řízení)

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

Rozpočtová linie (číslo a okruh)	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 a násl.	CELKEM
Technická a administrativní pomoc (včetně souvisejících personálních nákladů)							
Výkonné agentury ³⁹							
Další technická a administrativní pomoc							
– interní (<i>intra muros</i>)							
– externí (<i>extra muros</i>)							
Technická a administrativní pomoc celkem							

Úroveň správních výdajů nezbytných na podporu provádění těchto iniciativ byla stanovena na 3 % celkových položek závazků. Kromě toho byly provedeny výpočty, aby mohl být uveden

³⁸ Pro tyto činnosti regionální spolupráce, které budou prováděny centrálně, budou v ústředí potřební dodateční smluvní zaměstnanci.

³⁹ Měl by být uveden odkaz na konkrétní legislativní finanční výkaz dotyčných výkonných agentur.

počet zaměstnanců financovaných v rámci této částky, který je nezbytný pro správu dodatečných prostředků. V této fázi je obtížné uvést další údaje: z tohoto důvodu zůstává tabulka nevyplněna. V rámci uvedeného stropu pro správní výdaje může být požadována administrativní a technická pomoc, pokud bude nutná k provedení opatření.

8.2.5 Finanční náklady na lidské zdroje a související náklady nezahrnuté v referenční částce

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Druh lidských zdrojů	2009	2010	2011	2012	2013
Úředníci nebo dočasní zaměstnanci (XX 01 01)	0	2,350	2,838	2,838	2,838
Zaměstnanci financovaní podle čl. XX 01 02 včetně pomocní pracovníci, přidělení odborníci z členských států, smluvní zaměstnanci atd.	0	0	0	0	0
Náklady na lidské zdroje a související náklady celkem (nezahrnuté do referenční částky)	0	2,350	2,838	2,838	2,838

Výpočet – *Úředníci a dočasní zaměstnanci*

(Případně by měl být uveden odkaz na bod 8.2.1)

Pro rok 2010:

5 (úředníci v Bruselu) x 122,000 EUR (standardní náklady rozpočtu) = 610 000

6 (úředníci v Bruselu) x 290 000 EUR (odhadované náklady) = 1 740 000

→ 610 000 + 1 740 000 = 2 350 000

Pro období 2011–2013:

9 (úředníci v Bruselu) x 122,000 EUR (standardní náklady rozpočtu) = 1 098 000

6 (úředníci v Bruselu) x 290 000 EUR (odhadované náklady) = 1 740 000

→ 1 098 000 + 1 740 000 = 2 838 000

Potřeby lidských a administrativních zdrojů budou pokryty v rámci přidělů, které lze poskytnout řídicímu DG (financování vyřazování z provozu) v rámci postupu pro roční přiděly v důsledku omezení rozpočtu.

8.2.6 Další administrativní výdaje nezahrnuté do referenční částky

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

	2009	2010	2011	2012	2013	CELKE M
XX 01 02 11 01 – Služební cesty		0,93	0,129	0,129	0,129	0,48
XX 01 02 11 02 – Schůze a konference		0,10	0,10	0,10	0,10	0,4
XX 01 02 11 03 – Výbory						
XX 01 02 11 04 – Studie a konzultace						
XX 01 02 11 05 – Informační systémy						
2 Ostatní výdaje na řízení celkem (XX 01 02 11)						
3 Ostatní výdaje administrativní povahy (upřesněte i s odkazem na rozpočtovou linii)						
Administrativní náklady, kromě nákladů na lidské zdroje a souvisejících nákladů (NEZAHNRUTÉ do referenční částky)	0	0,193	0,229	0,229	0,229	0,88

Výpočet – *Další administrativní výdaje nezahrnuté do referenční částky*

Služební cesty

Pro rok 2010:

6 úředníků delegací x 8000 (standardní náklady na rok) = 48 000

5 úředníků v Bruselu x 6 služebních cest x 1500 EUR na jednu služební cestu = 45 000

Pro období 2010–2013:

9 úředníků v Bruselu x 6 služebních cest x 1500 EUR na jednu služební cestu = 81 000

12 úředníků delegací x 8000 (standardní náklady na rok) = 96 000

→ 81 000 + 96 000 = 177 000

Konference

O roku 2010: jedna mezinárodní konference ročně v Bruselu (100 000 EUR)

Potřeby lidských a administrativních zdrojů budou pokryty v rámci přidělů, které lze poskytnout řídicímu DG (financování vyřazování z provozu) v rámci postupu pro roční přiděly v důsledku omezení rozpočtu.